

## MÓDOSULT A SZAKMAKÖZI SZERVEZETEKRŐL ÉS AZ AGRÁRPIACI SZABÁLYOZÁSRÓL SZÓLÓ SZABÁLYOZÁS

**Rendkívüli jelentőséggel bír a hazai tejágazat számára, hogy – a szakmaközi szervezetekről szóló törvény legutóbbi módosítása következtében – a nyerstej Magyarországon történő értékesítésére irányuló szerződést – a végső fogyasztó részére történő közvetlen értékesítés kivételével – a nyerstej feldolgozásáig írásba kell foglalni. A felek között a határozott időre kötött szerződés időtartama legalább 6 hónap. A felek a határozatlan időre kötött szerződést rendes felmondással hat hónapos felmondási idővel szüntethetik meg. Amennyiben a szerződés a hatósági ellenőrzés, illetve a figyelmeztetés után sem kerül megkötésre, a mezőgazdasági igazgatási szerv visszavonhatja az érintett piaci szereplők működési engedélyét.**

Az Országgyűlés 2012. július 9-i ülésnapján fogadta el a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozás egyes kérdéseiről szóló 2012. évi CXXVIII. törvényt. A törvény kiemelt célja, hogy biztosítsa a hatékony piacsabályozást az egyes ágazatokban.

Az agrárpiaci rendtartásról szóló törvény helyébe lépett jogszabály a mezőgazdaságban működő termelői szervezetek, termelői csoportok, valamint szakmaközi szervezetek működését is szabályozza. A szakmaközi szervezetek létrejöttével a kialakuló önszabályozó tevékenység megkönnyítheti az ágazati érdekegyeztetéseket, és elősegítheti a kormány szakmai és jogalkotási munkáját is. A törvény „az egységes közös piacsabályozásról szóló” 1234/2007/EK tanácsi rendelet szakmaközi szervezetekre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtási szabályait tartalmazza.

A 2012 novemberében megjelent első törvénymódosításban (2012. évi CLXXVI. törvény) a versenytörvény mezőgazdasági termékekkel és eljárásokkal szembeni alkalmazhatósága kapcsán új szabályok kerültek meghatározásra.

Abban az esetben, amikor egy versenykorlátozó magatartás horizontális jellegű (*pl. ha egy szakmaközi szervezet keretében jön létre*), azaz az ágazat valamennyi piaci szereplője egyformán érintett benne (így egyik piaci szereplő sem kerülhet előnybe általa a többihez képest) nem merül fel a ’klasszikus’ értelemben vett kartell. Az új rendelkezés értelmében a versenyfelügyeleti eljárásban az agrárpolitikáért felelős miniszter állásfoglalását kell beszerezni annak eldöntésére, hogy a megállapodás által elért árelőny nem haladja meg a méltányos mértéket.

Lehetőség van továbbá arra is, hogy a versenykorlátozó magatartásban résztvevő felek a Gazdasági Versenyhivatal jelzése alapján – bírság kiszabása nélkül – összhangba hozhassák a magatartásukat a jogszabályi előírásokkal, megadva ezáltal a lehetőséget az önkéntes jogkövetésre.

A törvény második módosítására 2012 decemberében került sor (2012. évi CCXIII. törvény). A törvény eredetileg nem tartalmazta a szakmaközi szervezetek elismerésénél a kérelmek elbírálására a miniszter számára rendelkezésre álló határidőt (ez négy hónapban került meghatározásra).

A tejágazatban működő szakmaközi szervezetek esetében a 1234/2007/EK rendelet kedvezőbb elismerési szabályok alkalmazását is lehetővé teszi a tagállamok számára. A 2012 áprilisát megelőzően a nemzeti jog alapján már elismert szervezet automatikusan megszerezheti a szakmaközi elismerést. Ennek a lehetőségnek magyarországi átvétele várhatóan gyorsítja az ágazatban a szakmaközi elismerés megszerzését.

Megjelent továbbá a szakmaközi szervezetekről és az agrárpiaci szabályozásról szóló törvény első végrehajtási rendelete is (*tej- és tejtermék-ágazatban működő termelői szervezetek és társulásaik nemzeti szabályozásáról szóló 124/2012. (XII. 6.) VM rendelet*). A rendelet meghatározza a 'tej- és tejtermék-ágazati termelői szervezetek' és a 'tej- és tejtermék-ágazati termelői szervezetek társulásai' elismerésére vonatkozó eljárási szabályokat és az elismerés egyes feltételeit.

Az ágazati termelői szervezetként történő elismerést csak olyan jogi személyiségű szervezet kérheti, akinek a termelői tagjai a benyújtást megelőző évben legalább 30 millió kg igazolt beszállítási kvótával rendelkeztek és az elismerést legalább ezen mennyiségre vonatkozóan kéri. Az elismerési kérelemről az agrárpolitikáért felelős miniszter dönt.

Az elismert termelői szervezetek társulást hozhatnak létre, amely társulás elismertetését szintén kérhetik. A társulások elismerésének feltétele, hogy igazolt módon legalább 100 millió kg éves kvótával lefedett mennyiséggel rendelkezzenek és az elismerést legalább ezen mennyiségre vonatkozóan kérik.

A nyerstej-szállítási szerződések megkötésére irányuló tárgyalásokra, a kapcsolódó adatszolgáltatásra vonatkozó részletszabályok is meghatározásra kerültek ebben a miniszteri rendeletben.